

HUISSENSE GILDEN KRONIEK

UITGAVE VAN HET
Sint Gangulphusgilde
EN HET
Sint Laurentiusgilde
BINNEN DE STAD HUISSEN

HUISSENSE GILDEN KRONIEK

De Huissense Gildenkroniek is een uitgave van het Sint Gangulphus- en het St. Laurentiusgilde binnen de stad Huissen.

Abonnement Gildenkroniek:

Voor leden en buitengewone leden van de Gilden is de kroniek gratis.

Voor niet- leden:

inlichtingen bij de redactie.

AFBEELDINGEN OP DE OMSLAG:

De wapens op de omslag zijn van beide Gilden.

Links is het wapen van het Sint Gangulphusgilde afgebeeld en rechts het wapen van het Sint Laurentiusgilde.

COLOFON:

Redactie: Geert van Dalen, Hans Hoen, Wim van de Jagt,
Hugo Vermaas en Jan Wannet (eindredactie).

Webmasters : Tjebbe Kersten, John Kradolfer

Lay-out: John Kradolfer

Redactieadres: Huissense Gildenkroniek,
Wieken 15,
6852 BR Huissen.
tel: 026-3250973

Internet : <http://www.gildenuissen.nl>

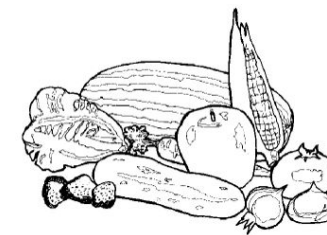
Email : kroniek@gildenuissen.nl

Groente en fruit speciaalzaak

HERMSEN

Vierakkerstraat 45 Huissen tel. 026-3256050

d'oude bloemensmidse

**Uw bloemist voor al uw
bloemsierwerk zoals:**

Bloemen- en plantenarrangementen
voor jubilea etc.

Bruids,- Droog- en Rouwarrangementen
Dus voor iedere denkbare gelegenheid.
Bel of loop vrijblijvend langs bij:

*d'oude
bloemensmidse*

Langestraat 60
Huissen
Tel. 026 3257171
Fax 026 3258181

Tot ziens bij uw allround bloemist

Inhoudsopgave Gildenkroniek

Jaargang 18, nummer 03, December 2005

INHOUD

Gildennieuws	2
25 jaar huwelijk Bert en Marie-Louise Bouwmeister	3
40 jarig Huwelijk van Henk en Hermien Bouwmeister	4
Gouden engel 100 jaar	5
Kerkwijding	9
Toverland	11
De Gietenstoet	13
Sint Maartensgilde Epe	17
ORDO NOBILIS PAPEGAYI	20
Het gildenarchief	22
Het verhaal achter Zilver (4)	25

De volgende uitgave verschijnt medio mei 2006.

Aanleveren van teksten en foto's bij het redactieadres en wanner
mogelijk digitaal :

Redactie Gildenkroniek.

Kroniek@gildenhuissen.nl

De foto's uit deze uitgave zijn gemaakt of aangeleverd door :

T. Kersten, H. Hoen, J.wannet, J. Kradolfer

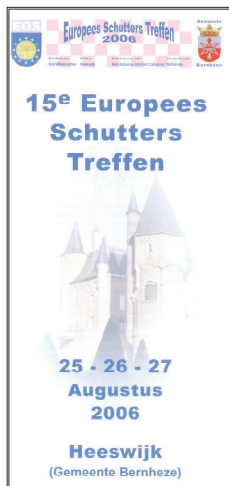
GILDENNIEUWS.

Het laatste nieuws van de Huissense Gilden.

Allereerst willen we de nieuwe buitengewone leden verwelkomen:
Th. Hegeman, J. Hendriksen, A.H. Hulsteijn, P. Jansen, J. Janssen, Dhr.
Vogel, E.A.M. Vinck, W. van Ottele en Mevr. A de Haas.

Ook is er weer een nieuw jeugdlid toegetreden tot het Sint Laurentius-Gilde. Het is Wouter Sluiter, als jeugdtamboer. Wouter komt uit een “Gildenfamilie”, zowel zijn overgrootvader, grootvader en vader zijn lid bij de Huissense Gilden geweest.

Europees schutterstreffen 2006

Het 15de Europees schutterstreffen in augustus 2006 vindt dit keer plaats in Nederland in Heeswijk (gemeente Bernheze). De vier Gilden van Bernheze nemen de organisatie voor hun rekening. Er worden 300 gilden en schutterijen verwacht. Dit Europees schutterstreffen zal plaatsvinden rond het kasteel Heeswijk. Uiteraard zullen de Huissense gilden ook aanwezig zijn. We zullen op vrijdag vertrekken voor het bijwonen van de opening met de vlaggenparade en zaterdag het koningschieten en op zondag de afsluiting met de grote rondgang van alle Gilden uit heel Europa. Beslist de moeite waard om het te bezoeken.

Voor meer informatie over dit 15de Europees schutterstreffen:
www.est2006.nl

GEERT VAN DALEN, 25 JAAR KOSTER

Geert van Dalen, is niet alleen Gildenbroeder maar ook hoofdkoster in de stadsparochiekerk. Dit vrijwilligerswerk doet hij al 25 jaar met liefde en plezier. Iedereen kan altijd een beroep op hem doen, of het nu bezoekers voor de aula zijn of mensen die in de kerk willen zijn om wat voor reden dan ook. Dit was voor het parochiebestuur aanleiding om Geert te belonen met de gouden kosterspeld. Deze speld kreeg Geert uitgereikt door pastor Holterman op de jaarlijkse feestavond van de parochie vrijwilligers op vrijdag 16 september j.l..

25 JAAR HUWELIJK BERT EN MARIE-LOUISE BOUWMEISTER

Op 26 november vierden Bert en Marie-Louise hun 25 jarig huwelijksfeest. Dit heugelijke feit hebben ze samen met familie en vrienden gevierd.

Bert is ruim 25 jaar secretaris geweest van de Gilden. Bert is ook twee maal koning geweest. De Gildenbroeders wensen hen nog veel jaren toe in goede gezondheid.

40 JARIG HUWELIJK VAN HENK EN HERMIEN BOUWMEISTER.

Ook op 26 november vierde Henk en Hermien hun 40 jarig huwelijksfeest. Dit heugelijk feit hebben ze samen met familie en vrienden gevierd. Henk is vendelier en koning geweest van het Sint Gangulphus-gilde. Verder heeft hij als hobby's HUTAF (tafeltennis) en is hij lid van de “hoftimmerlui” van de Kraonige Zwaone. Alle gildenbroeders wensen Henk, Hermien en kinderen nog heel veel jaren toe in goede gezondheid.

Foto: Henk en Hermien als koning en koningin Sint Gangulphusgilde 1998

GOUDEN ENGEL 100 JAAR

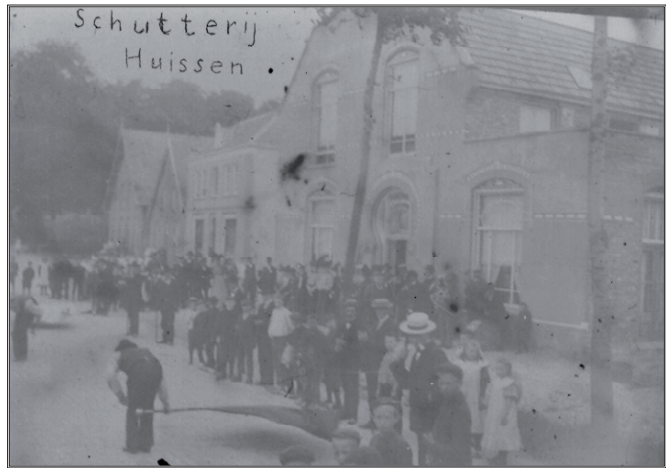
Vrijdag 2 december vierde café De Gouden Engel hun eeuwfeest. Voor de Gilden is de Gouden Engel al sinds 1946 hun Gildenhuis. Sinds enkele jaren hebben de Gilden op de bovenverdieping ook hun eigen Gildenkamer. Reden genoeg om aan de Henk en Reny, en hun familie, een vendelhulde te brengen.

De receptie was druk bezocht, niet alleen door de Gilden, maar ook door andere verenigingen zoals de Kraonige Zwaone, de verschillende biljartclubs, toneelgroep marjatta. Wij als Gilden hadden uit het archief een foto uit 1920 uitvergroot en ingelijst cadeau gegeven. Op deze foto staan de Gilden die een vendelhulde brengen voor de Gouden Engel. Felicitaties van alle Gildenbroeders aan Henk en Reny, en dat we nog lang te gast mogen zijn in de Gouden Engel.

Henk en Reny, met zoon en dochter.

Vendelen
Gouden Engel
1920, foto
overgenomen
van een oude
dia.
(Hans Hoen)

Vendelen
Gouden Engel
2005

JEUGDPAGINA

Ook deze keer weer een jeugdpagina. Of zeg maar gerust pagina's. Want er is weer een hoop gebeurd met betrekking tot de jeugd van onze gilden. Allereerst hebben we nu een nieuwe jeugdkoning genaamd Jan Giesen, En we zijn met de jeugd een dagje naar het pretpark 'Toverland' geweest. Hoe dat was kun je hier lezen.

Koos Eerden

JEUGD KONINGSSCHIETEN

ZONDAG 28 AUGUSTUS 2005

's Morgens vroeg gingen we in de mars naar de kerk toe. Waar de heilige Mis plaats vond. Na de kerk gingen we naar de Gouden Engel. Daar werden lootjes getrokken die aangaven in welke volgorde we mochten schieten. Mike de jeugdkoning van vorig jaar mocht het openingsschot doen. Daarna mocht Koos. Na 50 schoten lag de piepschuimen klos er al bijna af. Maar pas naar zeker het dubbele aantal schoten kwam hij echt los te zitten. Mike schoot hem er al zo ver af dat ik dacht dat Sjoerd (die na Mike kwam) hem er zeker af

zou schieten.

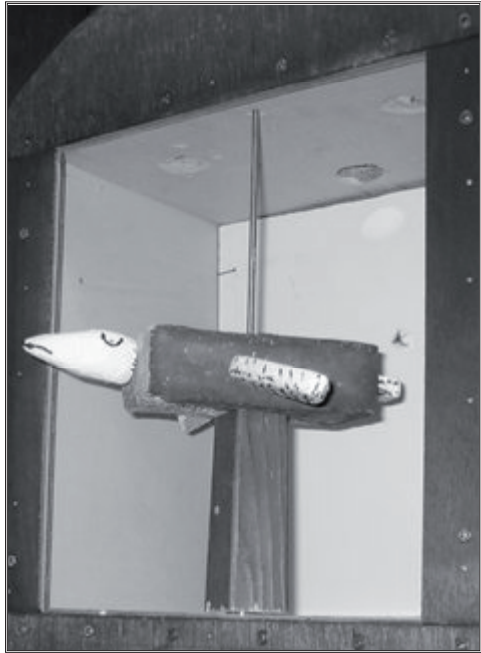
Maar dat gebeurde niet ook bij Joris en Matthijs niet. (Matthijs die hem overigens wel goed draaide) Toen ik aan de beurt was schoot ik en wilde al weg lopen maar ik hoorde gejuich en keek, hij was er af. Iedereen feliciteerde mij. En er werd een vendelhulde gebracht. Ik kreeg een oorkonde en het schildje om.

Jan Giesen

Ex jeugdkoning Mike vertelt over zijn jaar als koning.

Ik vond het echt fantastisch toen ik vorig jaar het laatste stukje van de klos eraf schoot. Ik was niet de enige, ook mijn vader vond het geweldig dat ik dat had gedaan. Het jaar als jeugdkoning, daar heb ik heel erg van genoten. Het was leuk, maar ook spannend om steeds vooraan

te mogen zitten of aan de koningstafel. Ook genoot ik ervan om met het schild in het midden te mogen lopen. Het leek net of je meer macht had. De kerstfoto's maken vond ik wel een van de leukste dingen. Dit deden we bij Huisman. Het was wel koud buiten, maar binnen niet. De mensen waren heel behulpzaam en we hebben een goed plekje uitgezocht om de foto te maken. Ik zelf vind dat hij heel mooi is geworden. Met het Jeugdkoningschieten dit jaar was iedereen goed, maar er kan er maar één winnen en dat was Jan dit jaar. Ik vind het jammer dat ik hem niet voor de 2e eraf heb geschoten, maar ik gun het Jan ook om zo'n leuk en geweldig jaar mee te maken en ik hoop dat hij er dan ook echt van genieten zal

Mike Berendsen

KERKWIJDING.

Een van de laatste “verplichte” optrekdagen van de gilden is kerkwijding. Het is ook de afsluiting van de “verplichte” optrekdagen die de Gilden kennen. Kerkwijding, het woord zegt het al, feestdag van de inwijding van de kerk. Vroeger was kerkwijding een uitgebreider kerkelijk feest. In de Gildenboeken staat dat de Gilden de processie van kerkwijding begeleiden. Toch is dat niet zo lang geleden, in de jaren zestig van de vorige eeuw is deze processie afgeschaft. Wat overbleef is de vendelhulde aan de kerkelijke overheid door de Gilden. Volgens de traditie worden dan de Gildenbroeders getrakteerd op een goede sigaar. Dat laatste is tegenwoordig wel veranderd, aangezien er bijna niemand meer rookt heeft de sigaar plaatsgemaakt voor een stukje chocolade. Dit jaar werd de Eucharistieviering voorgegaan door Pastor Matthew. Voor Pastor Matthew was dit de eerste keer en hij was zeer onder de indruk dat deze oude traditie nog steeds hier bestond. Iets wat ook bleek

in zijn preek en zijn warme applaus na de vendelhulde.

Wij vieren de dag van kerkwijding altijd op de laatste zondag in augustus. Zo staat het ook in de Gildenboeken die we nog hebben.

Maar op de kerkwijdings-steen staat iets anders vermeld.

Deze steen zit rechts naast het altaar onder het beeld van de Heilige Willibrord.

Op de steen staat :

Gelegd op de octaafdag
van de HH Petrus en Paulus

ADJC MCMIL

Octaafdag betekend de achste dag na het feest van de HH Petrus en Paulus.

Dat feest van de twee heiligen is op 29 juni, tel je er acht dagen bij kom je op 7 juli.

ADJC: betekent Anno Domini Jesu Christi: in het jaar van onze Heer Jezus Christus.

MCMIL is 1949.

Waarom wij dan eind augustus kerkwijdingszondag vieren weten we (nog) niet. Het is beslist een onderzoek waard. Misschien is het wel de datum van de inwijding van de oude kerk?

Als archief en studie commissie gaan hier eens verder naar kijken hoe dit nu tot stand is gekomen. In een van de volgende uitgaven zullen we er beslist op terugkomen.

Jan Wannet

TOVERLAND

Zondag 16 oktober 2005

Het is zondag, kwart over 9. De volledige jeugd van de Huessense gilden staat klaar om te vertrekken naar, tja dat wisten we niet, want het werd nog steeds geheim gehouden. Tijdens het verzamelen bleek dat Matthijs de vorige dag jarig was geweest, want hij trakteerde negerzoenen. Nadat het Huessense kwartiertje voorbij was werden we verdeeld over de auto's, om vervolgens naar onze 'geheime' bestemming te gaan. Het is wel een aardig groepje, dat meeinging namelijk: de voltallige jeugd bestaande uit 9 man en 6 begeleiders. In totaal dus 15 man en er waren maar 3 auto's dus dat was effen proppen. Onderweg kwamen we het bordje 'Toverland' tegen. Hierna barste het rumoer los, en laten we niet zeggen dat alles even positief was. Want 'Toverland' dat is toch voor kleuters? Met allemaal heksen en kinderachtige attracties. Maar toen we er aankwamen bleek dit heel anders. Het was een

overdekte loods met een achtbaan waarbij je met 75 kilometer per uur wordt gelanceerd (afgeschoten), dit is dus totaal niet kinderachtig. Het eerste wat we gingen doen was met z'n alle op de foto met een heks. Joris vond haar wel leuk (aldus Melvin). Toen we na een tijdje wachten op de kaartjes naar binnen mochten gingen we als eerst naar een klimtoestel. Een zeil in de vorm van een toverhoed, met boven aan een plateau waar je naartoe kon klimmen. Iedereen was meteen al door het dolle heen. Dit is een leuk park vond iedereen. Na een paar afspraken gemaakt te hebben gingen we het park in. Er was een waterglijbaan waar je met rubber bootjes af ging, een soort cakewalk gebouw, een (zeer leuke) boomstammen attractie waarbij je ook achterstevoren een helling af gaat en nog veel meer. Buiten was een survival baan waar Mike en Joris overheen gingen. Buiten was ook een grote waterspeelplaats met fonteinen, pompen, bruggen en vlotten waarmee je kon punteren, het vlot vooruitduwen met een stok dus. Dit was ook erg leuk. We hadden met de hele jeugd alle 4 de vlotten ingepikt. Sjoerd en Jan zaten ook op een vlot en lieten de stok in het water vallen. Nu konden ze dus geen kant meer op. Gelukkig zorgde de rest van de jeugd dat deze stok weer opgepakt werd.

Als lunch kregen we patat met een speeltje. Dit was een lampje met een zoem geluidje erin net als een mug. Na de lunch gingen we de rest van het park in, en gingen we van een glijbaan met metalen rolletjes. Dit was geen succes omdat dit ding vrij lang was, en je na 3 meter al pijn kreeg aan je achterwerk van die rolletjes, en dan was je nog niet eens op de helft.

Maar helaas zoals het altijd met leuke dagen gaat, ging de dag al weer snel voorbij, en moesten we weer terug naar Huissen. De hele jeugd vond dit een geslaagde dag, en bedankt de organisatie voor hun inzet, want ondanks de naam 'Toverland' was het toch een leuk park en hebben we een uiterst leuke dag gehad, die voor herhaling vatbaar is.'

Namens de hele jeugd

DE GIETENSTOET.

WILRIJK 18 SEPTEMBER 2005

Voor u het verslag leest van deze mooie dag in Wilrijk, allereerst hoe is dit daar ontstaan.

VAN GEITEDORP TOT GEITESTOET

Van Wilrijk het Geitedorp, de Geitekoppen, en het rijk van Lange Wapper.....

De arbeiders echter hadden amper een huisje om in te wonen. Om toch wat vlees en melk te hebben om te kunnen overleven, hielden ze meestal een geitje. Daarom wordt de geit ook wel eens de koe der armen genoemd. En hoewel de geiten in het verleden zeker niet de meerderheid uitmaakten van de totale veestapel in Wilrijk, toch werd er smalend of zelfs minachtend gesproken over de bezitters van zo'n geitje.

In 1895 vonden er in Wilrijk gemeenteraadsverkiezingen plaats. Het was een zeer heftige verkiezingsstrijd tussen twee partijen, namelijk de katholieken en de liberalen. Blijkbaar gebeurden er in die tijd ook al onregelmatigheden en is het nu eenmaal een menselijke zwakte om de fouten van een ander door een vergrootglas te bekijken. De katholieken werden meermaals door de liberalen op hun vingers getikt of op hun zogenaamde fouten gewezen. De katholieken bleven echter doof voor al de beschuldigingen van de tegenpartij, zodat de liberalen alle inwoners van Wilrijk, als loon voor hun laksheid, tot Geitekoppen doopten. Van toen af werd Wilrijk een Geitedorp genoemd, haar inwoners Geitekoppen. Schimp en spot deden de rest en soms kwam het zelfs tot onvergetelijke veten.

Door de jaren werden de scherpe kantjes wat afgerond en de spotnaam Geitekoppen evolueerde naar een heuse eretitel. Ja, er groeide zelfs een historisch-folkloristische manifestatie uit: de Wilrijkse Geitestoet was geboren.

De Geitestoet bestaat uit 40 á 50 groepen. Er nemen ongeveer 1000 mensen aan deel en een massa dieren waaronder uiteraard vele geiten.

De stoet wordt telkens afgesloten met de schitterende praalwagen van Lange Wapper.

De figuur van Lange Wapper is gebaseerd op legenden, oude verhalen die in Antwerpen doorverteld werden en die veelal gebaseerd waren op fantasie.

In de groentetuin van boer Peer-Jan, gelegen in het Wilrijks gehucht de Nachtegaal, werd Lange Wapper geboren uit een reuzengrote rodekool, te midden van een bed peterselie. Het gezin van boer Peer-Jan telde echter al zoveel kinderen dat de kleine Lange Wapper er echt niet meer bij kon. De boerin droeg haar jongste telg naar Antwerpen alwaar een pleeggezin zich verder ontfermde over onze jonge reus.

Lange Wapper was echter geen gewoon kind. Hij groeide zo snel dat hij groter werd dan een huis. Maar hij had ook de speciale eigenschap om snel, héél snel, héél klein te worden. Zo kon hij zich gemakkelijk overal wegstoppen. Lange Wapper werd vooral gevreesd door dronkaards en misdadigers, die hij telkens wist te verschalken. Voor deze lui was hij een echte kwelduivel.

Lange Wapper leefde het liefst aan de waterkanten van de open ruien in Antwerpen en aan de oevers van de Schelde. Op zekere dag trok hij, door heimwee overrompeld, terug naar zijn geliefde geboorteplaats Wilrijk. Via riolen, langs beken en sloten, kwam hij terecht op een plek die hij nog kende van uit zijn jeugd, het Geitedorp Wilrijk.

Lange Wapper werd door de burgemeester tijdens een groot feest ingeschreven als ereburger in het Guldenboek van de gemeente. Er werd zelfs een mooie praalwagen van hem gebouwd, wel 8 meter hoog.

Hoe het ging in dat verre België.

Met een bus vol gildenbroeders en zusters gingen we op weg naar Wilrijk, de Geitestoet, op 18 september.

De busreis verliep voorspoedig en rond 1 uur kwamen we aan in het zonnige Wilrijk.

De organisatie te vinden in België is een hele grote opdracht, maar uiteindelijk wel gevonden.

Half vier was het opstellen want 4 uur was de planning te starten, op z'n Belgisch dus.

Een optocht die bijna twee uur duurde, je ziet van alles daar o.a. poppen, oude ambachten, steltenlopers, uiteraard de geiten, zelfs het leger deed mee aan de optocht en nog heel veel andere bijzondere groepen.

Wat ons op viel is dat in België altijd heel veel publiek langs de route staat, soms wel vier of vijf rijen dik. De koningsparen moesten onderweg vaak zigzaggend over de weg, om geen smerige schoenen en jurken te krijgen vanwege de ----- op straat.

Spontaan werd er onderweg verschillende keren gevendeld, tijdens de stille momenten, zowel door jong als oud, de jeugd was daar zeer

fanatiek mee. Bravo jongens, tamboers deden uiteraard ook volop mee. Om half zes zat het er voor ons op, daarna onder het genot van een drankje of wat anders, konden we onze benen laten uitrusten van het lopen, stilstaan en weer lopen.

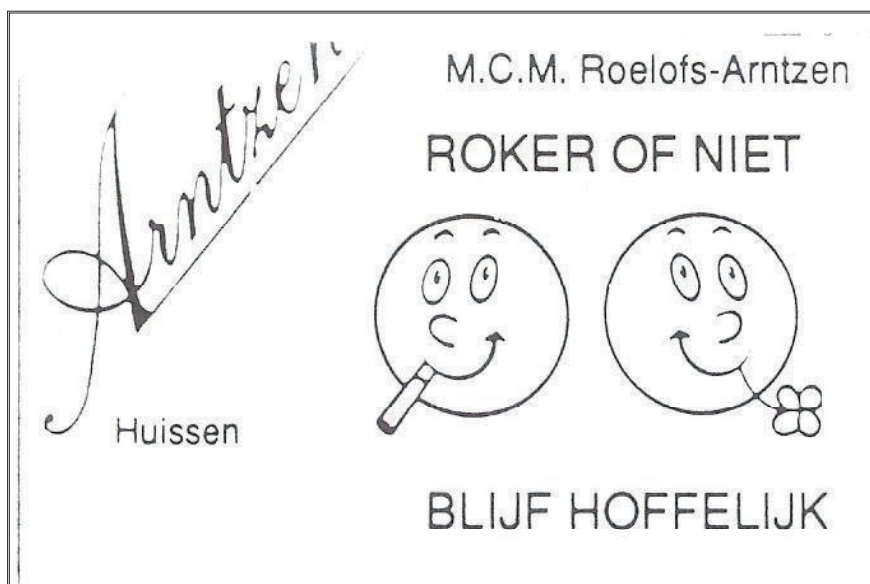
Jan Giesen onze jeugdkoning, kreeg van de alle andere jeugdleden nog een spontane huldiging, prachtig gedaan jongens.

De organisatie vinden was moeilijk maar het geld ophalen werd bijna een dagtaak, we werden van hot naar her gestuurd, de volhouders, Jan en Wil, hebben het wel gered.

Na een voorspoedige terugreis waren we om 22.00 uur weer in ons vertrouwde Huissen gearriveerd.

Het was een geslaagd optreden in het zonnige België voor ons gilden, want heel veel applaus was ons te deel gevallen.

Wim van der Jagt.

SINT MAARTENSGILDE EPE.

Op 8 november zijn we met het Gilden naar Epe geweest om het 10 jarig bestaan van het Sint Maartensgilde bij te wonen.

In café-restaurant "De Baron" werden wij welkom geheten en kregen wij een kopje koffie met een krentenbroodje aangeboden. Iets voor twaalf stelden wij ons op voor de (zeer) korte rondgang naar de grote kerk van Epe, tegenover "De Baron".

Na een mooie en stijlvolle oecumenische dienst geleid door de Gildeheer Ds. Bas Zitman, werden wij opnieuw welkom geheten door Oldeman-Deken dhr. Tom Leurs. Deze vertelde in het kort de geschiedenis en het heroprichten van het Sint Maartensgilde in Epe.

Een korte samenvatting:

In 1995 is het Sint Maartensgilde afgestoft. In december 1994 nam een delegatie van oud prinsen van de Eper Carnavalsvereniging de Darpspompers, in Grave deel aan een festival van de plaatselijke carnavalsvereniging. Vooraf aan dat festival kregen de Epenaren een rondleiding door Grave en brachten zij een bezoek aan het Cloveniersgilde. Bij deze gelegenheid werd geschoten met de kruisboog in de "Hampoort", het onderkomen van de Cloveniers. Tijdens dit treffen kwam de vraag op hoe het gildenwezen in Epe vroeger geweest zou zijn. Eerst dacht men in Willem Tell een gilde gevonden te hebben maar dat bleek achteraf een schietvereniging te zijn geweest uit latere tijd. Na speurwerk in de gemeentearchieven van Epe kwam men op het Sint Maartensgilde (1505), een Gilde met inzet voor de gemeenschap. Op zaterdag 11 november 1995 werd de afstopping officieel een feit, dit in aanwezigheid van gildenbroeders uit Grave en Huissen.

Na al deze woorden was er achter in grote kerk gelegenheid om 'n kopje koffie en een sneetje krentenbrood of een broodje te nuttigen. Ook werden de contacten tussen de verschillende Gilden weer aangehaald en werden er nieuwe contacten gelegd, zoals met oud-Huissenaar Dhr. van Bruggen.

De activiteiten in de kerk werden voortgezet door een academische zitting.

Voor deze academische zitting waren drie sprekers uitgenodigd, dhr. van Beek uit Maastricht, dhr. Jan Timmermans van het Cloveniersgilden uit Grave en onze eigen Jan Wannet.

Dhr. van Beek uit Maastricht hield een lezing over het ontstaan van de verschillende Gilden, zowel het beroepsgilden als het schuttersgilden en over de verschillende schutspatronen welke aan de gilden zijn verbonden.

Tussen de lezingen door was er gelegenheid om achter in de kerk een drankje te nuttigen. Dit was in het begin een beetje vreemd, maar de kerk was nu echt een gemeenschapshuis geworden en er ontstond een gemoedelijke en gezellige sfeer.

Jan Wannet hield na een korte inleiding over het ontstaan van onze beide Gilden onze historische bezittingen en onze activiteiten, een lezing over het vendelzwaaien. Dhr. van Beek vertelde ook in zijn verhaal dat niet Nijmegen maar Maastricht de oudste stad van Nederland was, maar Jan Wannet maakte het nog sterker met de mededeling dat bij de hervorming in 1816 de rest van Nederland bij Huissen kwam. De lezing over de betekenis van het vendel, het vendelzwaaien en de betekenis van de slagen viel in goede aarde tijdens de lezing. Het was het echt muisstil in de kerk tijdens de uiteenzetting van Jan. Jan Wannet werd na afloop door velen bedankt voor zijn heldere en interessante lezing.

Hierna kwam Dhr. Jan Timmermans van het Cloveniersgilden uit Grave aan het woord. Dhr. Timmermans vertelde over de geschiedenis van het gildenzilver in het algemeen de betekenis van de verschillende keurtekens. Maar hij vertelde ook dat het oude gildenzilver bij evenementen niet meer uit de kluis komt en dus voor het publiek verborgen blijft, terwijl het gildenzilver het oudst tastbare culturele erfgoed is en daarom veel méér aandacht verdient. Hij pleitte om het

Gildenzilver goed te beheren en te beschrijven (in Huissen is dit al gebeurd) en onderzoek te plegen naar ‘slapende gilden’ en een groot documentatiecentrum op te richten.

Na afloop kregen de sprekes de jubileumeditie van “De mantel” uitgereikt, het kwartaalblad van het Sint Maartensgilde. Deze ligt ter inzage in onze Gildenkamer

Voor het gezamenlijk eten vertrokken wij naar het verzorgingstehuis in Epe. Tijdens deze rondgang viel het wel op dat er haast niemand langs de kant van de weg stond. (Hoe kon het ook anders op Zondag in Epe.)

Bij het verzorgingstehuis werd een vendelhulde gebracht. (Iedereen wist nu de betekenis)

In de grote zaal werden door de “peetgildens” de cadeaus overhandigd aan het jubilerende gilden.

De wortelstamppot met worst, de boerenkool met worst of met vlees, of alle twee, smaakte uitstekend.

Om 18.00 uur stond onze bus weer klaar om ons naar Huissen te brengen na een geslaagde en feestelijke dag.

Hugo Vermaas.

ORDO NOBILIS PAPEGAYI

Zaterdag 19 november 2005 hebben enkele Gildenbroeders te Antwerpen de plechtige investituur van de Nobele Orde van de Papegay bijgewoond. Deze orde is ontstaan uit het Belgische Gildenwezen als een autonoom “Instituut van Verdiensten”. Dit instituut, niet gebonden aan enig verbond of federatie, heeft als doel om de traditionele waarden en tradities in de Gilden en schutterijen te laten herleven en te handhaven. Een belangrijk middel hierbij is het verlenen van eretekens aan uitsluitend personen die belangrijke daden hebben verricht in het Gildenwezen en daarbij verdienstelijk zijn geweest in het handhaven of herleven van traditionele waarden. Binnen onze Gilden hebben in het verleden ook een aantal mensen een zilveren of zelfs gouden ereteken ontvangen.

Aan het hoofd van de kanselarij van de Nobele Orde staan mensen met naam. In het verleden onder andere Grootmeester Daniel Graaf Le Grelle en Prins Philippe de Chimay. Thans wordt het Grootmeesterschap waargenomen door John Graaf de Marnix de Sainte-Aldegonde, nazaat van de rechterhand van Prins Willem van Oranje, Philips de Marnix, Heer van Sainte-Aldegonde (1540-1598). Op deze wijze heeft de Ordo Nobilis Papegayi een belangrijke status en zijn de eretekens internationaal erkend. Gildenbroeders, hier confreer genoemd, van uitzonderlijke verdiensten worden tijdens de plechtige investituur ceremonieel met het zwaard geridderd tot officier en dienen daarbij een gelofte af te leggen voor het instandhouden van de traditionele waarden en tradities.

Ook dit jaar zijn er weer aan een groot aantal confreers uit vele landen van Europa eretekens uitgereikt en zijn er enkele officieren geridderd. Na afloop was er een indrukwekkende receptie waarbij de internationale banden konden worden aangehaald. Onze Gildebroeders, confreers, Jan Wannet, Geert van Dalen, Tjebbe Kersten en Henk Eerden, allen gestoken in historisch kostuum, waren bij veel gezelschappen een geliefd doel voor een foto. Veel belangstelling was er voor onze adjudantenplaten. Vooral Geert van Dalen, deze dag als adjudant, werd veelvuldig door de internationale dames gevraagd om samen met zijn

staf op de foto te gaan.

Tijdens de receptie vernomen wij een interessant bericht dat de Vlaamse Gilden binnenkort in Parijs op de UNESCO-lijst voor werelderfgoed worden geplaatst. Deze internationale waardering van de Verenigde Naties is voor het gehele Gildenwezen zeer belangrijk in verband met handhaving van de tradities. Wie weet volgen er in de toekomst meer landen en ligt dat ooit ook voor ons nog in het verschiet. Zeker als we in de traditie leven van Dienstbaarheid, Broederschap en Trouw. Het lijkt mij daarom goed dat in de toekomst ook enkele jeugdleden in de gelegenheid worden gesteld om de plechtige investituur van de Ordo Nobilis Papegayi bij te wonen.

HET GILDENARCHIEF:

Het Beleg en Ontzet. Hoe vierden onze voorouders het?

We weten allemaal hoe de herdenking van de slag om Huissen wordt herdacht, en de dag erna het koningschieten. Maar is dat wel altijd zo geweest zoals we het nu vieren? En altijd op de plaats, de looveerweg? Het blijkt dus dat er een ontwikkeling vooraf is gegaan naar de huidige vorm. Uit de oude Gildenboeken kunnen we verslagen vinden hoe het Beleg en ontzet werd gevierd, of in sommige gevallen herdacht. De ene keer is het een zeer uitgebreid verslag geschreven door de boekhouder, maar soms ook heel summier. We nemen nu een verslag uit het Gildenboek van het Sint Laurentius-Gilde uit 1922. Wel een kort verslag, maar er staat voldoende informatie in hoe onze voorouders het “schuttersfeest” vierden.

Verslag van het koningschieten en spiegelgevecht 1922

Op de 2 juli 1922 was het den dag dat de St. Gangulphus en St. Laurentius hun jaarfeest in plechtigheid hebben gevierd. Des 's morgens waren bijna alle leden in het schuttersgebouw om de feestdagen in vreugde te vieren. Na de Hoogmis werd voor het Gildehuis het vaandel gezwaaid voor beide koningen die het koningschap die middag moesten overdragen aan een ander lid der Broederschap. Daarom was het nog even gezellig bij elkander in het Gildenhuis, waarbij tevens geloot werd voor het prijsschieten.

Daarna gingen alle leden naar huis om om half twee weer in het Gildehuis weer bij elkaar te zijn

om gezamenlijk naar het terrein te gaan voor het vogelschieten.

Het koningschap viel ten deel onze oude koning A.J. Lippmann. Daarna werd het vendel gezwaaid ter ere van onze koning waarna de Gilden optrokken naar het Gildehuis alwaar de koning een hartelijk woord sprak tot de leden en waarbij verder den dag prettig werd doorgebracht. Den 3 juli 's morgens om half acht waren bijna alle leden weer bij elkander om gezamenlijk op te trekken naar de kerk voor de Heilige mis

voor de overleden leden der beide Gilden bij te wonen.

Na de Heilige Mis trokken zij op naar het Gildehuis waar zij werden onthaald op koffie.

Daarna werd alles klaargemaakt voor de spiegelgevechten die plaats vonden aan de Brouwketel en in de stad. En verder werd den dag in feestelijke herdenking doorgebracht.

Den Boekhouder J.B. Geritsen

Zoals men leest werd het feest nog gevierd op de zondag en de maandag. Velen van ons zullen zich dat nog kunnen herinneren. Eind jaren tachtig van de vorige eeuw is besloten om het beleg en ontzet te verplaatsen naar de zaterdag, en zondag gewoon het koningschieten. Ook de Gildenmaaltijd van zondag was er toen nog niet. Die werd pas ingevoerd eind jaren vijftig van de vorige eeuw. De spiegelgevechten vonden toen plaats aan de Brouwketel (Angerense polder).

Vissen
naar de
molenkolk,
1922.
Foto uit de
oude film
van dat
jaar van
het belg en
ontzet

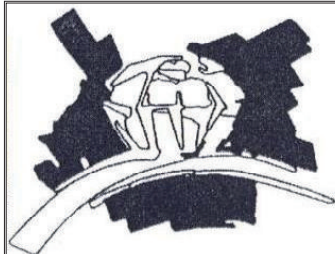
Bron: Gildenarchief.

KAPSALON HENDRIKSEN

Van Wijkstraat 21,
Huissen

TEL: 3250580

de Bont

juwelier - horlogerie

Huissen Markt 5

Tel. (026) 325 66 29

Bemmel Dorpsstraat 31^B

Tel. (0481) 46 58 23

Uw adres voor al uw:

- Gouden en zilveren sieraden
- Horloges
- Klokken
- Wekkers, etc. etc.

Eigen atelier voor reparaties van sieraden en uurwerken.

HET VERHAAL ACHTER ZILVER (4)

Tijdens de academische zitting, bij het 10 jarig jubileum van het Sint Maartensgilde uit Epe, hield Dhr. Timmermans van het Cloveniersgilde uit Grave, een interessante lezing over het gildenzilver. Hieronder volgt een bewerkte samenvatting.

Het gildenzilver, wat doen we ermee?

U kent ze vast wel, die duizenden gildenbroeders die elkaar jaarlijks treffen op hun gildenfeesten. Hoe opvallend zijn niet hun bonte gildenkostuums, hun veelkleurige vaandels en hun imposant klinkende gildentrommen. Daarbij valt het rijke gildenzilver haast in het niet. Maar dat rijke gildenzilver wil ik onder uw aandacht brengen. Binnen het gildenwezen is de laatste jaren veel gezegd over het schoonmaken van het gildenzilver, over het opbergen en ander maatregelen tot behoud ervan. Het gevolg van al deze goedbedoelde adviezen is dat bij gildenfeesten het oude gildenzilver niet meer uit de kluis komt en dus voor het publiek verborgen blijft. Het gildenzilver is echter het oudst tastbare culturele erfgoed van de gilden en verdient daarom méér aandacht.

Het gildenzilver moet beschreven worden.

Allereerst zouden al het gildenzilver gefotografeerd en/of getekend moeten worden. Daarna is het aan te bevelen te teksten en afbeeldingen op het gildenzilver te bestuderen. Daarbij gekeken worden naar; De eventuele familiewapens (adellijke wapens, heraldische wapens, sprekende wapens), huismerken c.q. handmerken, monogrammen, etc. en zeker niet onbelangrijk de zilvermerken en meestertekens van de zilversmeden.

Daarnaast kan een onderzoek worden ingesteld naar eventueel ontbrekend gildenzilver. Dat kan gedaan worden door in de archieven van de gilden te zoeken dan wel in oude veilinggegevens ed. Het is evident dat de resultaten van deze onderzoeken goed op papier gezet moeten worden. Op die manier komen deze gegevens uiteindelijk

bij een breder publiek, waardoor de belangstelling voor het gildenwezen kan toenemen.

Mocht bij het grondig onderzoek van het gildenzilver geconstateerd worden dat enige restauratie noodzakelijk zijn, dan moet daarmee niet te lang gewacht worden. Dergelijke restauraties moeten aan vaklieden worden overgelaten.

Dhr. Timmermans memoreerde dat het Huissense gilden zilver zeer goed was omschreven in het boek “Huissens gildenzilver vanaf 1554” Dit is een werk om trots op te zijn.

Hieruit blijkt weer hoe belangrijk het is om al het gildenzilver goed te beheren te beschrijven.

Onderzoek naar de slapende gilden en verdwenen zilver:

Het is maar bij een geringe groep gildenbroeders bekend hoeveel gilden er niet ‘slapend’ zijn. Van die slapende gilden is vervolgens nauwelijks bekend wat er nog aanwezig is van archieven, gildenzilver en andere attributen van deze gilden. Als daarover geen nauwgezet onderzoek plaatsvindt, zal te zijner tijd steeds meer van deze zaken verdwenen zijn. Een dergelijk onderzoek kan gedaan worden in de eigen gemeente, regio of binnen de eigen Kring van Gilden. Dergelijke onderzoeken kunnen interessante resultaten opleveren. Zo zijn al vele kostbare gildenstukken teruggevonden.

Waar zouden wij zoal kunnen zoeken naar verdwenen gildenzilver; b.v. in Musea in binnen- en buitenland op veilingen bij heemkundige verenigingen of bij verzamelaars. Uiteraard hoeft onderzoek naar verdwenen gildenstukken niet uitsluiting door gildenbroeders te worden gedaan.

Tentoonstellen en documentatie:

Zoals eerder al aangegeven, is een tendens zichtbaar dat gilden hun kostbare gildenzilver liever in de kluis laten liggen dan op daarvoor geschikte gelegenheden (m.n. tijdens gildendagen) dit culturele erfgoed aan een zo breed mogelijk publiek te tonen. Daarnaast kan, al

dan niet in samenwerking met de lokale heemkunde of museum, een tentoonstelling opgezet worden met als thema het gildenwezen in het algemeen en het gildenzilver in het bijzonder.

Tijdens speciale dagen zouden de gilden hun gehele gildenzilver moeten tonen. Gilden zouden eens het initiatief kunnen nemen om een grotere tentoonstelling te organiseren vanuit de Kringen en/of vanuit de Federatie. De laatste grote tentoonstelling was in 1978 in Eindhoven. Waarom zouden we niet eens proberen een grensoverschrijdende tentoonstelling op te zetten, waarvoor waarschijnlijk Europese subsidies mogelijk zijn.

Het bovenstaande maakt duidelijk dat gilden hun gildenzilver goed moeten documenteren.

In het gildenwezen loopt een aantal enthousiaste personen rond, dat een ware verzameling van documentatie over gilden bezit. Op zich een loffelijke bezigheid, maar het nadeel is dat slechts weinigen toegang hebben of krijgen tot die interessante gegevens.

Hoe meer de aanwezige gildendocumentatie voor derden toegankelijker wordt, des te groter zal de interesse in het gildenzilver toenemen.

Hugo Vermaas.

de Huessensche Poort

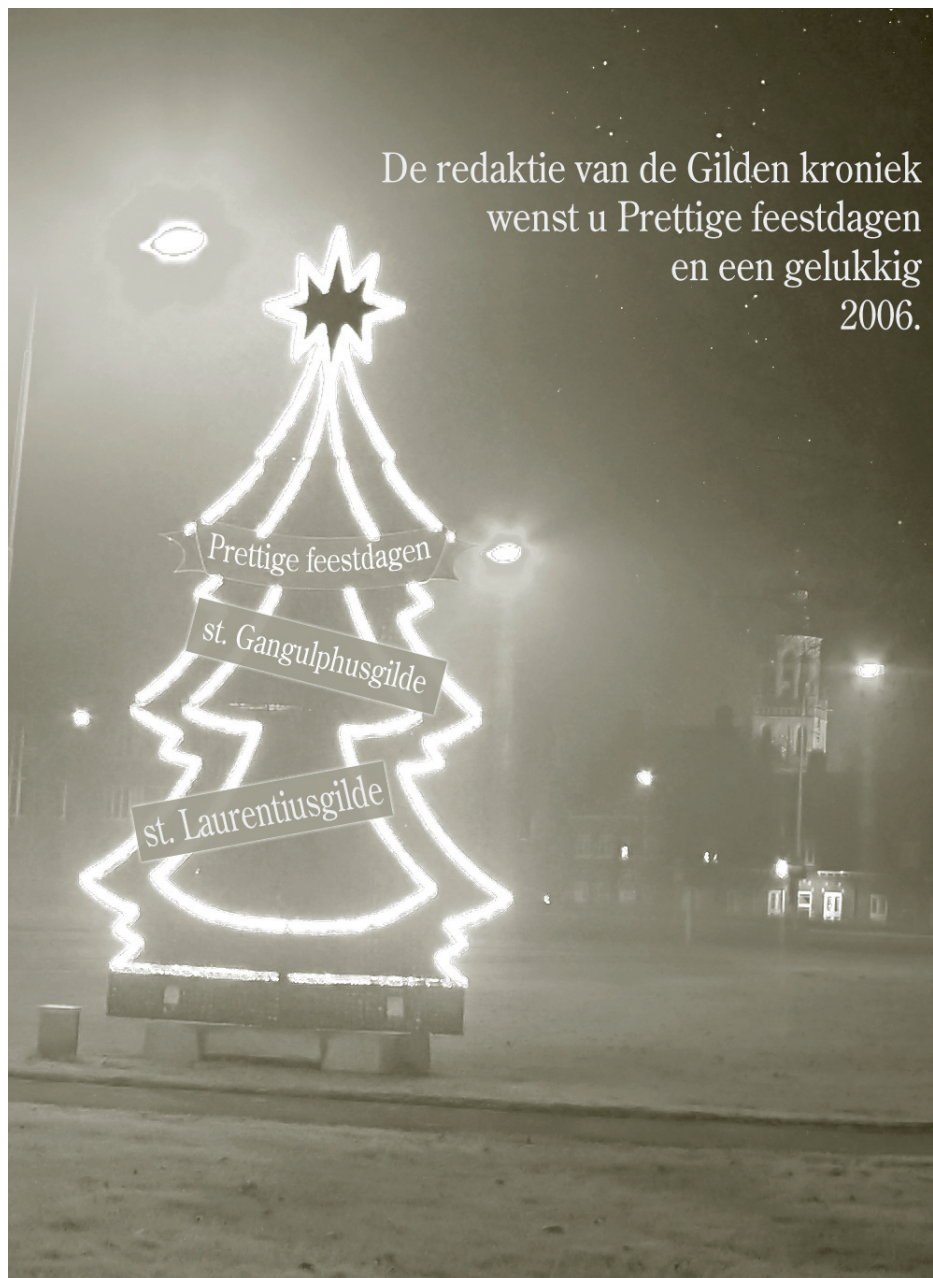

Uw opticien,
voor zorg in zien.

www.polman-optiek.nl

Langestraat 64 6851 AS HUISSEN Tel. 026 - 3251974

De redactie van de Gilden kroniek
wenst u Prettige feestdagen
en een gelukkig
2006.

HUISSENSE GILDEN KRONIEK

De Huissense Gildenkroniek is een uitgave van het Sint Gangulphus- en het St. Laurentiusgilde binnen de stad Huissen.

Abonnement Gildenkroniek:

Voor leden en buitengewone leden van de Gilden is de kroniek gratis.

Voor niet- leden:

inlichtingen bij de redactie.

AFBEELDINGEN OP DE OMSLAG:

De wapens op de omslag zijn van beide Gilden.

Links is het wapen van het Sint Gangulphusgilde afgebeeld en rechts het wapen van het Sint Laurentiusgilde.

COLOFON:

Redactie: Geert van Dalen, Hans Hoen, Wim van de Jagt,
Bart Mos, Hugo Vermaas en Jan Wannet (eindredactie).

Webmasters : Tjebbe Kersten, John Kradolfer

Lay-out: John Kradolfer

Redactieadres: Huissense Gildenkroniek,
Gravekamp 105,
6851 NK Huissen.
tel: 026-3250973

Internet : <http://www.gildenuiessen.nl>

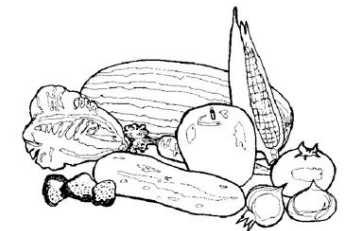
Email : kroniek@gildenuiessen.nl

Groente en fruit speciaalzaak

HERMSEN

Vierakkerstraat 45 Huissen tel. 026-3256050

d'oude bloemensmidse

**Uw bloemist voor al uw
bloemsierwerk zoals:**

Bloemen- en plantenarrangementen
voor jubilea etc.
Bruids,- Droog- en Rouwarrangementen
Dus voor iedere denkbare gelegenheid.
Bel of loop vrijblijvend langs bij:

*d'oude
bloemensmidse*

Langestraat 60
Huissen
Tel. 026 3257171
Fax 026 3258181

Tot ziens bij uw allround bloemist

Gilden van Sint Gangulphus en Sint Laurentius binnen de stad Huissen

1411 * 1536 * 1661

Het Sint GANGULPHUSGILDE ontstond uit een fusie (in 1536) van het Sint ANTONIUS en het Sint JORISGILDE (daterend uit 1411)

"In den jeare ons Heeren duysent vijffhondert ses und dertich heeft die Eerendtfeste und Vromen Joncker Elbert van Pallandt, Erfmarschalk, onseren drost und amptman in stadt und wegen ons Genedigen lieven heeren, mit toedoen Richter Burgemeijster Schepenen en Raidt en die gemeine Burgeren en Burgers Kiinderen Van Huessen, van die twee schutterije ende Broederschappen nementlich Sancti Anthonius ende Georgius, om meendere liefde, vrundtschap en eendracht to halten, een schutterij ende Broederschap gemeekt geheyten Sanctus Gangulphus Schutterije und Broederschap".

Aldus het relaas uit het fusieverdrag.

Het Sint LAURENTIUSGILDE werd in 1661 opgericht als "jong gesellen schutten compagnie" met consent van de landsheer, Keurvorst Friedrich Wilhelm van Brandenburg, wegens verleende krijgsdiensten. In het oude Gildenboek staat vermeld:

"De Broederschap der jonge Gesellen is opgericht in het jaar 1661 onder de regering van den Doorluchtigsten Keurvorst von Brandenburg Hertog von Cleef Glorieuzer Gedagtenis".

Sinds 1986 zijn beide Gilden koninklijk onderscheiden.